

Abstrakt

Smluvní pokuta

Tématem této práce je smluvní pokuta. Smluvní pokuta je starobylý institut, jehož obdoba se vyskytovala dokonce již v římském právu. Na našem území lze obdobu smluvní pokuty poprvé nalézt již v městském právu v 16. století. Skutečnost, že byla smluvní pokuta používána po takto dlouhou dobu až do současnosti, ilustruje její nepochybný význam a její potřebnost pro závazkové právo. I v dnešní době plní smluvní pokuta důležité funkce a je ve smlouvách hojně využívána.

Cílem této práce je analýza současné právní úpravy smluvní pokuty v České republice, včetně závěrů judikatury a odborné literatury. Cílem je rovněž poukázat na rozdílnost názorů na některé dílčí otázky nebo na praktické problémy. Práce se zaměří zejména na výši smluvní pokuty a moderační právo soudu. Práce se neopomine zabývat ani ostatními tématy souvisejícími se smluvní pokutou.

Tato práce se skládá z 11 částí, některé z těchto částí jsou rozděleny na kapitoly, případně i na jednotlivé body. Ve své první části tato práce shrnuje historický vývoj smluvní pokuty. Druhá část této práce se týká systematického zařazení smluvní pokuty v občanském zákoníku. Třetí část se zabývá otázkou kogentnosti a dispozitivnosti jednotlivých ustanovení občanského zákoníku upravujících smluvní pokutu. Čtvrtá část se věnuje přechodným ustanovením občanského zákoníku vztahujícím se ke smluvní pokutě. V páté části této práce jsou popsány jednotlivé funkce smluvní pokuty. Šestá část této práce charakterizuje základní náležitosti smluvní pokuty, je členěna na jednotlivé kapitoly týkající se například formy smluvní pokuty, akcesorické povahy smluvní pokuty nebo zdánlivosti a (ne)platnosti smluvní pokuty. Sedmá část se věnuje výši smluvní pokuty. Osmá část práce se podrobně zabývá moderačním právem soudu. Devátá část shrnuje specifika smluvní pokuty sjednané v tzv. spotřebitelských smlouvách. Desátá část se zabývá vztahem smluvní pokuty k jiným, se smluvní pokutou souvisejícím, institutům. Jedenáctá část práce obsahuje stručné porovnání právní úpravy smluvní pokuty v České republice s právní úpravou smluvní pokuty ve Švýcarsku.